

(המשך מעמוד 37)

אותי כשאני כועס, ואצבעי נמצאת סמוך מאד להדק של הנשק הגרעיני...
הו ציימינו עצמו יגיע לפארים תוך יומיים, ויתחנן לשלום."

ארוחת המוות

הבעייה עם תיאוריה זו, מציין שאוק' רוס, היא שכדי להמחיש את הטענה לאירציונליות, יש לנקוט בפעולות שצ'ר ידקו תואר שכוה. לאסונה של קמבודיה סיפקה פנייתו של גנרל אברמס. לפעולות הפצצה בתחומה, הודמנות מצויינת ליישם את "תיאוריית המטורף".

המביצע עצמו נהוג בסודיות וי כחשאיית הסריתקדים. הטייסים והמפציצים שציאו מהבסיס הרחוק באי גואם כוונו עליידי בקרה וראי דאר, ונכוננו כל יום מחדש, תוך עקיפת כל דרגי הפיקוד, שגא לך כר עז הקונגרס. רובם לא ידעו מל שדם עוברים את הגבול ומפציצים את קמבודיה!

לפעולה שהחלה במארס 1969 ניתן השם "תפריט", והיא כללה מיבצעים "גסטרונומיים" שנקראו "ארוחת-בוקר", "ארוחת-צהריים", "ארוחת קלה", "מנה עיקרית", "ארוחת-ערב" ו"מנה אחרונה".

כל מיבצע כזה כלל התקפה אזורית על מטרות שכללו כפרים וערים מאוכ' לסיים בתושבים שלווים, שארצם נקטה עמדה ניטרלית במילחמה. כשנתגלו הפצי צצות טענו קיסניג'ר וניכסון, שרק ריכוזי מחבלים הופגזו, אבל לאמיתו של דבר נהרגו רבבות אזרחים חפים-מפשע.

מיפקדת חיל-האוויר לא ידעה דבר על ההפצצות, וכך עקפו גם ועדת-הקונגרס, ואפילו אגף-המודיעין הצבאי שפעל בדרום מירוח אסיה. הדיווחים היו תמיד על הפצי צצות בתוך ויאט-נאם נגד ריכוזי ויאט-קונג, ואילו מפקדי הבסיס דיווחו ישירות למיספר טלפון סודי בסייגון, שהיה כופף ישירות לבית-הלבן ולגנרל אדמס בלבד.

מייג'ור האל נייט, מפקד תחנות-הבקרה, קיבל הוראה להונות את המפקדה האיסר טרנטית של חיל-האוויר. נייט ומפקד הי טייסת, ג'רלד גריבין, החליטו בשלב מאוחר יותר למסור לקונגרס עדות על מעשים אלה.

ההפצצות עצמן לא גרמו להתמוטטות הוויאט-קונג. בניגוד לכל התיאוריות, לא

קמבודיה מהקונגרס ומדעת-הקהל בארי צות-הברית. מובן שפעולה מאסיבית כזאת, סופה להתגלות. במאי 1969 גילה ויליאם ביצ'ר בניו-יורק טייסם שמטוסים אמריקאיים תוקפים את קמבודיה.

הידיעה לא עוררה תשומת-לב מיוחדת בציבור, אבל גרמה לפאניקה בחוגי ניכסון. שריהביטחון, מלווין ליירד, ועוזרו של קיסניג'ר עצמו, מורטון הלפרן, שהתנגדו להפצצות, הואשמו בהדלפה. קיסניג'ר שלח את סגנו, אלכסנדר הייג, לאף-בייאיי, עם הוראות להאזין לטלפון של ארבעה מעוררי במועצה לביטחון לאומי.

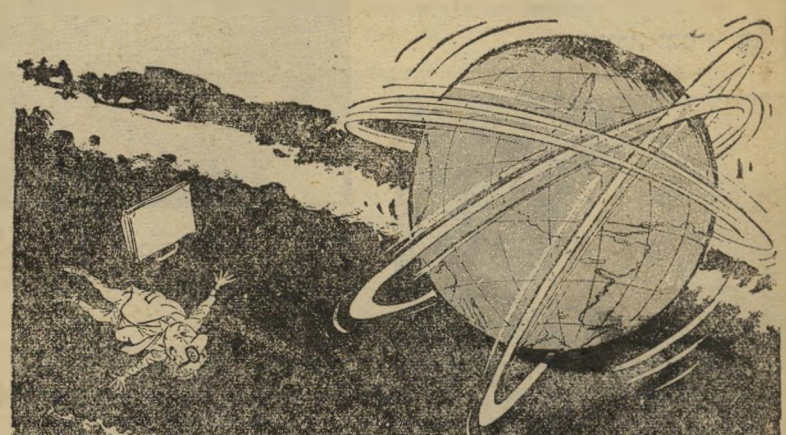
סנטור סאם אירוויין כינה את התנהגותו של קיסניג'ר כ"מני מזלות של גסטאפו". אך למעשים אלה היתה מטרה פוליטית ברור: מיגור כל התנגדות מצד שרי הביטחון להתקפות על קמבודיה.

השלב הבא בתוכניתו של קיסניג'ר היה הפלת מיסטרן הניטרליסטי של הנסיך סיהנוק, והחלפתו בשילטון ימני ונוח יותר. קיסניג'ר היה זקוק לשיתוף-פעולה עם מיסטרן בפנום-פן, בירת קמבודיה, כדי לפלוש לארץ זו. הוא ידע שהנסיך סיהנוק יסרב להזמין פלישה כזו.

לכן סייע הסייאייאיי לראש-הממשלה הימני, לון נול, להדיח את הנסיך סיהנוק במארס 1970. תוך כדי כך נמשכו ההפיצצות, והתחילה הפלישה האמריקאית-דרום-ויאט-נאמית לשטח קמבודיה.

ההפצצות הובילו להפיכה. ההפיכה להסי-למה ביחסים בתוך קמבודיה עצמה, בין הימין והשמאל (בסופו של דבר גרמו כל אלה לשילטון המטורף של חמר רוז), והי הפיכה לפלישה. לכן נתלחו מעשי הרס וחורבן בכל שיטחה של קמבודיה. היה זה מיבצעם של הנשיא ויוצעו קיסניג'ר, אשר רצו להדגים את "תיאוריית המטורף" בפוליטיקה הבינלאומית.

ויליאם שאוקרוס מתאר כיצד החלטות רבות נתקבלו על-ידי הנשיא בעיצומו של מסיבות סביאה ושתייה עד שיכרות, עם ידידו, הגאננסטר ביני ריבוצ'י. כאחד הערכים דיווח קיסניג'ר לניכסון בטלפון. הנשיא ענה לו כשהוא שותי למחצה, "חכה רגע, לבייבי יש משהו לומר לך." קולו של בייבי בטלפון אמר: "הנשיא רוצה שתדע שאם מיבצע קמבודיה לא יצליח, הנרי, רמך כראשך!" "בדיוק כך, בייבי", נשמע מילמולו של ניכסון.

"עיצרו את העולם, אני רוצה לחזור!" הטייסים לא ידעו את מי הם מפציצים

היו בקמבודיה מיפקדות צפון-ויאט-נמיות או ויאט-קונגיות חשובות. לעומת זאת הם החלישו באופן טלני את הנסיך סיהנוק ואת מדיניותו הניטרליסטית השברירית. לא זה בלבד שאזרחים קמבודיים רבים נהרגו, וערים וכפרים הוכחדו — ההפצצות גם דחפו את הכוחות הקומוניסטיים בגבול קמבודיה-ויאט-נאם לתוך בליבה של קמי בודיה. ממש כמו בלבנון, גרמו להתנגד שויות בינם לבין השילטונות בארץ הי מארחת-בעל-כורחיה.

מאוחר יותר היה קיסניג'ר די חצוף כדי לטעון, שהסתרת ההפצצות נעשתה כדי להגן על סיהנוק. למעשה עשה קי-סיניג'ר הכל כדי להדיח את סיהנוק, ומטרת החשיבות היתה אחת: להסתיר את זוועות

* מול הצבא האמריקאי וגורויו בדרום ויאט-נאם עמדו כוחות ויאט-נאם הצפוניים, הקומוניסטיים, והכוחות הקומוניסטיים הדרומיים, שנקראו ויאט-קונג.

ברלים רוצים שאכשל בקמבודיה". התפרץ ניכסון, "וזה לא יעלה בידם."

כמו מיבצע ליטאני

דיווחי הסייאייאיי, שהיו בהם נתונים שהצביעו על סכנות ההתפר צצות והפלישה לקמבודיה, סוננו ולא הגיעו לנשיא, מחשש לזעמו. קיסניג'ר דאג לכך שהבוס יקבל דו"חות מודיעין שהלמו את רצון הבוס: להפציץ את קמבודיה ללא רחם.

הפלישה נעשתה בטעות-שווא. בדבר מיפקדות קומוניסטיות שלא היו ולא נבר ראו מעולם, ותוך הפחת כזבים, כאילו הניטרליות של קמבודיה לא נפגעה טרם הפלישה (וזאת לאחר שקמבודיה הופצצה שנה שלמה לפני הפלישה).

שאוקרוס מביא לדוגמה את סיפור השמדתה של העיר הקטנה סינוק, במאי 1970. הטקטיקה שבה נקט הצבא האמריקאי מזכירה כי אורח מחריד את מיבצע ליטאני. בעיר חיו 2000 תושבים שקטים. מפקד הפעולה, סא"ל גרייל ברוקשייר, הורה לתותחניו להפגין את העיר במשך 24 שעות רצופות. רק לאחר מכן הוכרז השטח כ"איזור בטוח", והנסיים נעו לתוך העיר שהוכחדה כולה. ברוקשייר נשאל על-ידי כתבים מדוע הושמדה העיר. הוא היה פחות ישר ממוטה גור, וענה: "לא היתה לנו כל ברירה, העיר היתה מרכז של פעילות חבלנית של צפון ויאט-נאם".

כל העת נמשכו ההפצצות על כל שיטחה של קמבודיה. כל המדינה הפכה מטרה "לגיטימית". הדיווחים הכוזבים נמשכו. הפצצות מחוץ לאיזור שאושר על-ידי שרי הביטחון דווחו כאילו נעשו בתוך האיזור, ואילו השמדת איזורים מאוכלסים לא דווחה כלל.

ב-1973, עם הסכם-השלום שנחתם בפא-ריס, הפסיקה ארצות-הברית להפגין ב-ויאט-נאם ובלאוס, אבל ההתקפות על קמי בודיה נמשכו כדי להציל, כביכול, את מיסטרן של לון נול. עד שהקונגרס האמרי-קאי שם קץ להפצצות, מחודש אוגוסט 1973, נזרקו מאות אלפי פצצות על קמי בודיה.

מעשים אלה נוגדים את החוק הבינ-לאומי, ובעיקר את סעיף 6 (ב) של הי אמנה הבינלאומית. הסעיף אוסר במפורש הפצצה והשמדה של ישובים אזרחיים, ש-אינן בהן הכרח צבאי.

הטירוף הנגדי

שעי-מידחמה תמור בוצע על קמבודיה, אומר ויליאם שאוקרוס. הוא בוצע בעיקר על-ידי קיסניג'ר, תוך הונאת הקונגרס, ועקיפת חיל-האוויר, ה-צבא המודיעין, וכל זרועות המימשל.

מדיניות זו הביאה להחרבת קמבודיה, להפלת מיסטרן הניטרליסטי המתון של הנסיך סיהנוק. להפרת האיוון הפנימי ו-לעליית חמר רוז. את השילטון המחריב של חמר רוז, ואת עצם ניצחונו, יש לייחס ישירות לקיסניג'ר.

כך מתאר ויליאם שאוקרוס את עליית חמר רוז, ממש בתוך שרידיה העשנים של ארצם המופצצת: "המילחמה יצרה תדמית חדשה לנערים ולנערות מהכפר, הלבושים שחורים, המבוססים באיטיות ב-בוץ, המטרופים-למחצה מחד, כשהם מופי צצים יום ולילה מהאוויר. שבוע אחרי שבוע, הם צעדו קדימה, מאבדים חברים רבים בדרך, אבל נחושי-החלטה לנצח, ומדורבנים על-ידי מפקדים קנאים, ש-חושלו על-ידי שנות הבדידות והלוחמה בג'ונגלים. עברום אישרה מחדש שנת 1973 את הביטחון שציעם שרירותם ב-חיים, שלא לדבר על ניצחונם. תלויים בעצמאותם המוחלטת ובהתרחותם הבינ-עדיית הסופית.

הם חתרו לשילטון כמנופינן כי התלהבות אחוזת-טירוף, כשינאה ללא מעצורים כלפי האויב, ובכוח מוחלט כלפי דעת-הקהל העולמית, שהיתה אדישה כל השנים לגני-רלם."

הסבל שהביאו הנרי קיסניג'ר וריצ'ארד ניכסון על קמבודיה הוא אדיר ונמשך עד היום הזה. החמר רוז, היו ריק שלב אחרון בהשמדת הציוויליזציה הקמבודית העתיקה. את האבן בסקילה הנוראה הזו ידה קיסניג'ר, הנאור והמקסים. האמנם נמט אנתנו גורל דומה על לבנון?

(המשך מעמוד 41)

רנדי סמית ידוע בקבוצתו כאחד המהיר רים. הוא בא ארצה עם אשתו האכזונית טריאן, העובדת כיועצת בטוכנות-נסיעות בקליפורניה. לפני שהגיעו ארצה ביקרו עם הקבוצה ביוון ובאיטליה ועתה הם מתכננים להמשיך לאפריקה הצפונית.

לא להתרוצץ בין הרגליים

יפרו לנו לפני שבאנו לכאן, על ההיסטוריה של הכדורסל הישרא-

בשפת-היום הישראלים מתקיפים

לי, סיפר סמית השרירי והנאה, שקלע מיספר ניכר מהנקודות במישחק. "אני חושב שנבחרתי-ישראל היא אחת הנבחרות המעולות באירופה. אני לא מזולזל בה בכלל, אבל אני בטוח שנצנח במישחק, כי אנחנו הכי טובים." רנדי ואשתו הם צמד חנויים להוטים כבר הרבה שנים. "זה לא בגלל שאני שחקן כדורסל", הסביר רנדי, "אני פשוט חושב שזו דרך-חיים בריאה יותר, אבל כספורטאי אני צריך לאכול הרבה פרוטאינים, לכן אני אוכל הרבה שקדים ואגוזים ובזיכם כתחליף לבשר."

אחד מענפי הקבוצה, שהיוו אטרקציה מיוחדת בתל-אביב, היה מייק בנטון מה-אינדיאנה פייטס, גובהו 2.04 מטר. מייק הירשה לילדים שהסתובבו במלון להתרוצץ בין רגליו הענקיות. התיריים הקטנים התרגלו למישחק המקורי, ובכל פעם שראו את אחד השחקנים בלובי, היו משחקים בתופסת בין רגליו.

ההגרלה קבעה את ההרכב

את מרבית הזמן בילו חברי הקבוצה בספורים בירושלים, בית-לחם ובקרי בוצים. הם ערכו שני אימונים בלבד לפני המישחק, ובזמן הפנוי נחו. יצאו להסתובב בחוצות תל-אביב, אך ויתרו על התענוג מהר מאד. בגלל הישראים שצבאו עליהם ברחובות. פעמיים ביקרו השחקנים במוע-דונילילה ביפו ובמיסעדות יוקרה.

"אנחנו יכולים להרשות לעצמנו את הטוב ביותר", קבע קיט אריקסון, אחד ממאמני הקבוצה, שהיה בעצמו כוכב הי-אנ-בייאיי במשך 12 שנה, והיום הוא אחד משדרגי הספורט הפופולריים ביותר בחוף המערבי. "יש לי רק בעייה אחת איתם. כולם טובים, כולם רוצים להיות הכוכבים, ולפעמים זה קשה לכפות עליהם למסור כדורים. היתה לי בעיה מיוחדת לבחור רצה החמישה הפותחת, כי כל אחד מהם רצה להיות בה, אבל בסוף ערכנו הגרלה ומי שזכה זכה."